

ROMANIA LITERARA.

Nº 37.

Assi.

24 Septembrie, 1855.

Despre Satira Latină.

(scrierit)

Isăvitirăm, kped, pînă aici a arăta că atît vechia satiră teatrală a Romanilor, cît și Aeliana de orișină Oskă, s'au pîșkat kîar în Italia și n'au fost țarnate dîntr'încăp grecesk; dar adest pîșkat însemnat e că atît mai lesne de întemeiet, că cît ne vremele despre care vorbirăm pînă acum, înrîșirirea Elinilor nă se simdea încă în Latină; Roma era încă mînată nămai de însuși dăxă sef saș cel puțin n'avea alți titori dekî ne nașile ce o împrejmușă în pîșintă Italiai, adekă ne Etruskî și ne Oskî.

III.

Că toate adestea greștatea nă va fi mai mare spre a dovedi că kîar și în epohela kînd toate celălalte feluri de komponeri literare: poem epik, tragedie, komedie, poezie lirikă erau sîș asșirirea literilor elinestî, că kîar ș'atîncea, zik, satira mîș s'îș pîștreze o mare orișinalitate în deosebitele kî ne care ea le apîșkă. Dar înainte d'a povesti ne skîșpt adestă istorie, treșșie s'ă adăchem aminte că *satura* la Latinî e o zicere kolekțivă care poate însemna tot de odătă mai

măte feluri, și că fieșî ce aștor avea voie a nămi într'ast felis amestekă de skrieri deosebite ne care le a komponă. Poetă Ene pîșrintele poezilor Latinî, și dîntr' dînșăla tradičkă Pakăvie deteș adest tită la deosebite mîș skrieri în versuri iambe, în care se vede că ei deșșteaș despre filosofie, despre morală și însferșit despre politikă; se poate că ei s'ă fi amestekat într' adeste deșșateri, ceva loviri asșădite împotiva reșelor moraluri ale soșietășii și împotiva șnor persoane că năme pîș în Roma; însă nă se poate hotărî nimik despre adesta și ne vom mădemi preskriind aici mîșșșria lui Diomed: „Satira e acum la Romanî un poem „deșșimștor și dekpat în kîșăla vekei komedii, „spre a îndrenta reșele; astfel aș skriș'o „Lăchiie și Orașie și Persie. Iar odinioarș „un poem alčkșit de deosebite poezii, se nă „mea satiră; astfel aș skriș Pakăvie și Ene.“

Deci iată încă doș feluri de satire la Romanî; de o parte, nămai o adăpare de mai măte skrieri, (adest felis nă peri cei doi skriitori mai sșș însemnașii); iar de celălaltă parte, un poem că o formă hotărștă, că un karakter partikular și că marî năme că s'ă fakă nentș tot deășna ștrășșit. — Dar kîș șintem oare datorî o astfel de skornire? — Șă întreșm ne Kvintilian care ne va pîș-

punde: „Satira e ca tota a noastră; într'în-
sa Lăciile mai întis aș dobândit lasde în-
semnate.“ Iar Plinie чел вътрън se întinde
și mai departe zicând: „Poezia satirică aș
fost scornitș mai întis de Lăciile.“

Într'adevăr Lăciile întemeie adevărată fel
literar че поартъ ачест пѣме și каре de ла
векі трека ла modernă în тѣнѣ ле Lăciile,
Lăciile Boileau și алтора.

Lăciile пѣскѣт în класа патриолор și ливер
prin înатѣла сеѣ post de а чензѣра și оа-
menii și фантеле, de а оѣлі тѣршѣвѣа се-
меацѣ, плин інкѣ de кѣчеріе pentрѣ vekіе
vîrtădi але Romei, ел вѣрșѣ фѣрѣ преѣт ал
сеѣ џеніѣ фербинте și пѣтерник într'о тѣлѣ-
me de лѣнѣі бѣкѣдѣ în верșѣрі ексаметре, зп-
de vîcișia și дѣрѣта tot че і се пѣреа вѣд-
ник de кѣртеалъ și de дожанъ în реліѣіа, în
politika, în instituțiile și în morавѣріе џе-
реі sale. Dar не лѣнгѣ ачестѣ чензѣрѣ а
релелор, ел dete тѣреѣе și зѣпѣтоае înвѣ-
џѣрѣі. Дакѣ не de о parte, кѣ верșѣла сеѣ
аспѣрѣ dar вѣртос, рѣșіна сѣрѣченіа și дес-
фѣрѣпареа, de чеіалатѣ ел фѣчеа о мінѣнатѣ
лаѣѣ а vîrtădiі smerite și solide: „Vîrtstea,
„Albine, e d'a шті сѣ преѣșіm дѣпѣ аdevѣ-
„rată лор преѣ, треѣвѣріе în каре не аmes-
„текѣт și în мѣлѣкѣла кѣрѣра тѣрѣм; vîrtș-
„tea pentрѣ om e d'a кѣноаште чеіа че este
„în sinеші опі че лѣкрѣ; vîrtștea pentрѣ om
„e de а deosebi чеіа че este дрент, фолосі-
„тор, чеіа че este чінстїт, каре лѣкрѣрѣі sînt
„бѣне, каре sînt реле, чеіа че e netреѣвșіn-
„чїос, рѣșіnos, nevînstїт; vîrtștea e d'a пѣне
„о марѣіне și зп сѣрșіт ла дорінѣа de а
„кѣштіга; vîrtștea e d'a тѣșѣра кѣ зп кѣп-
„тар дрент преѣѣла авѣдїілор; vîrtștea e d'a
„фаче чінстѣа кѣвенїтѣ ла чеіа че e чінстїт, de
„а фї протівникѣла și вѣрѣмашѣла релелор мо-
„равѣріі și рѣлор оаменї, de а фї дін по-
„трїѣвѣ апѣрѣторїѣла вѣнелор моравѣріі ш'ал

„вѣлїлор оаменї: de а тѣрї не ачештіа, de
„а ле вої вѣнеле, de а тѣрї прїетїн кѣ дѣп-
„шїі; de а сонотї май întis ла бїнеле патріеї,
„не зрѣтѣ ла ал тѣрїнѣїлор, și токмай într'ал
„треїлеа рѣнѣі și în сѣрșіт ла ал пострѣ.“

Чел че зрѣтѣ лѣі Lăciile, Baron din Ataks
пѣ преа лѣșѣ зрѣме despre talentsя сеѣ са-
tirik; Kvintilian не зїче кѣ пѣ преа аѣѣа мѣлѣ
merit. Dar дѣнѣ дѣнșѣла венї vestїтѣла Ора-
ѣіе, скріїтор плин de дѣх și de мѣлѣдїѣ; ел
лѣѣ în тѣнѣ армеле лѣі Lăciile, îndрепѣтѣ
și алѣнгѣ чеіа че ера преа аспѣрѣ și преа
гледѣрос în лімба și în ексаметрѣла пѣрїп-
telăі satirei și, лѣгнд și ел аșпѣрѣшї de а
kritika обштешїле реле але сочїетѣџїї, ел
штіș сѣ пѣіе în лѣкѣла атѣрѣчїзней și тѣнїеї
лѣі Lăciile, о батѣокорѣ іșкѣșїтѣ și delїкатѣ.
Кѣ о мїnte веселѣ, кѣ о формѣ modestѣ dar
вїклеанѣ, ел глѣмі аșпѣра поедїлор фѣрѣ та-
lent, аșпѣра вѣдѣранїлор воїерїѣї, аșпѣра не-
сѣтѣраѣїлор парасїдї, аșпѣра рїсїнїторїлор și
аșпѣра кѣмѣтарнїчїлор, dar фѣарте пар се
pidikѣ satira лѣі пѣнѣ ла о пѣтерникѣ рѣș-
коалѣ іmprotїѣа тѣрșѣвїеї ш'а десфѣрѣнѣрїї.
Е și аdevѣр кѣ ел тѣреа într'о време кѣнд
мѣлте треѣвșїаș кѣрѣате; ел інșѣшї пѣ преа ера
зп om каре сѣ воїаскѣ а'шї јѣрѣтѣі лінїштеа
pentрѣ опі че преѣ; че ера пѣмай зп poet
плин de гѣșт și de вїоїчїзне, кѣнд чїтеште чї-
неѣа satirїе лѣі і се паре кѣ аșде конѣвер-
șаѣіа чеа май граѣїоасѣ și чеа май плинѣ de
дѣх; еле не-аș рemas ка зп exo дїнтр'ачеле
оспеѣе але лѣі Меченас, знде кѣнтаѣ și
pїдеаș, лѣнѣїдїї не патѣрї, Вїрѣїл, Ораѣїе, Ва-
рїе și прїетїнїї лор.

Мѣлѣт май sїаїт și май пѣдїн кѣрѣтѣоаре sїntș
челе mese satipe лѣsate de Pepsie; дорінѣа
ачестѣї poet de а інтра мереѣ în desѣатерї
фїлософїче și гѣșтѣла сеѣ pentрѣ стїлѣла străns,
факѣ ка але sale скріерї сѣ фїе зп шїр de
enїrme не каре критїчїї шїі пѣнѣ тоатѣ іșкѣ-

singa ale deslega. — Însă satira nu se cunoaște decât ca Persie în întinerik, și nu oarecum o aștentă să se psterneka până a lui Juvenal. Cât de mare ar fi fost gloria acestui poet de n'ar fi pstat! cât foc e într'însul! ce bogăție de închinări! ce ptere în ekspresi! Dar epoca în care aș trîit s'aș pvezmit asupra acestui frumos deniș. Înfrat de desfrunzire și de tiklowiile ce videa împrețiră, el se apăcă ale povesti, blestemândele. Limba lui inveniată, înfruntă ori ce desrăst, și se kpat cele mai skrbvasse adevăruri și, aprinzându-se într'acea beție de desfrunziri, ea și în vechi întretat. Astfel și sintă skrise satirele lui Juvenal, împreznare minnată de fante rșinoase și de novile insuirații.

Părtat așă din mînt în mînt de trei mari denisri, Lăcilie, Orație și Juvenal, satira poate să dea drept pșmare a skonșării și a datorilor sale, aceste versuri ale poetului din ȣrmă.

„Quidquid agunt homines, votum, timor, ira, voluptas, „Gaudia, discursus nostri est farrago libelli.“

„Ori ce mișkă ne oameni, ȣruri, temeri, „mînie, dorință, băkșrie, pșziri vor și mă- „terialuri amestekate în krtičika noastră.“

Și spre a deslăși mai ne larg această definiție, zicem, că satira ajnsese a fi în Roma și felix de poezie, al kșri skop era d'a trece la cenzură greșelile ovșteinti ale so- cietății, kșlegînd ici și kolea pîde perso- nale, și de a înșdîșa tot de odată învîz- țurile unei morale tari și sîntoase. Acest felix de poezie s'aș pșkșt kîar în Roma; într'însul nu se iveste nici și semn de imi- tație d'a dreptul de la Grecii, însă dakt ar vrea cineva să l semșask neaprat că ceva din literatură elineaskă, atșnă ar pștea rșsi, în cele de ne ȣrmă, că iatbele și silii aș oarș care aseșpare ca kritika re- le-

lor, iar gnomelă ca învîzțurile de mo- rală care împreznate ca kritika alkțșieskă felix satirik.

Însă silii lui Timon din Fliznta, prekșm și iatbele lui Arșilok n'aveaș așel ka- rakter de peneralitate al satirelor latine; acesta din ȣrmă, ca versuri iste și arșșos, ca limbă i mșkștoare și inveniată și vșr- șă ȣră kșmpă ȣerea asupra nenorocitășii Likamă, ce nu voea al lăa de ȣinere; čela- lalt, de și se slăjea ca versul eksametru, și întrevînda în doșt din trei kșruri ale sale, forma dialoșului care se rșsește și ori și în satira romană, însă kritičele lui se atin- deaș pșma și pșma de filosofii atșt rșpo- sații cât și vîdșitori și de ale lor sisteme ne care le lăa în pis.

Așă dar nu pștem zice ca Lăcilie, Ora- ție și Juvenal aș lăat drept model nici ne Timon, nici ne Arșilok, mai pșdin inkă pș- tem zice ca ei s'aș adșuat în gnomelă Gre- čilor. Într'adevăr aceste versuri, kșlese săș pștele čelor mente îndelenții ai Greciei, săș alți Solon și Teognis și alțora, sint niște skșpte maksime și învîzțuri de mo- rală, de politikă, de ekonomie, prekșm se rșseskă ne ici și ne kolea în satirele Latini-ilor, dar ele mai adese sint skrise într'îns, saș doșt, trei versuri și le lipsește ca to- țul așel kadru care dă satirei romane ka- rakterul seș de orișinalitate.

Deși săș nu mai kștm imitație akolo, și de totul e orișinal roman și săș priimim pșma ca satiricii aș pșt negreșit săș se filosofias- kă de șnele ideii, de șnele șișse iskșsite ne care le kșleseserș în skriștorii elini și ne care aș nimerit la ȣrmă ale întrupa în kom- pșnerile lor.

IV.

Pe de altă parte de vom arșka kșștarea asupra fragmentelor rșmase din adșnarea de

satire a lui Terențiu Baron, nu trebuie să ne amțеască titlul lor, ce poartă numele filosofului grec Menip. Acela învădat prieten al lui Ciceron compusesе în ceasurile sale de răgaz, când interpretarea adâncile și serioasele sale studii, o mădime de băcănele în proză și în versuri de deosebite măsuri, în care el critica mai că seamă felicitățile sisteme ale șкоалелор filosofice, ast-felicități прекут фексе mai înainte философия Чиник și *σπουδογελοῖον* Menip ученик а lui Дицен. Деци între scrierile lui Baron și ale lui Menip, nu era decât o asemănare de subiect, iar nu de formă. Satirile Menipее ale lui Baron, de și прѣтаѣ зп нѣме не цѣмъ-tate греческ, де și ераѣ pline de квинте е-линеști și negreșит де о мѣдime de нѣме proprii ale философелор гречѣ, кѣ toate ачестеа еле ераѣ нѣмаи о адънѣтѣрѣ де фелѣрпите лѣкрѣрѣ прекут фѣсесе satirele lui Enie și ale lui Пакѣвие. Tot атъа deosebire о фѣ fost între scrierile lui Menip și satirele lui Baron, кѣт între ачесте și satira Menipее а Французелор, scrisă де Rapin, Passerat și алуѣи în vremea рѣсвоаелор де релѣcie din веакѣл ал 16, în протива лиѣеi католице.

De ла Baron încоло нѣмаи авем кѣноштин-дѣ мѣлтѣ време despre ниѣи зп аѣтор, care сѣ фѣ scris satire de фелѣс.л ачеста. Токмаи ла moartea имперѣтѣлѣи Клаудие, философия Seneca прѣташ десниѣос ии лингвистор сѣргарник ал крѣмеѣ сѣвѣршѣте де Arpinina пре-ноѣи векеа satiră și compuse în versuri și în proză о повестире глѣмеаѣтѣ ии батјоко-рѣтоаре а морѣи ии а апотеосѣлѣи непорочѣлѣи имперѣт. Апокомокѣнтосѣл е зна-дин зрѣеле челе маи инѣрзѣте але satirei romane сѣв векеа са формѣ. Требуѣе инсѣ сѣ мѣрѣрѣсѣм кѣ де ла Enie пѣлѣ ла Baron се фѣкѣсе маѣи скѣмѣрѣи инѣр'ачест фелѣс де комп-нѣперѣ; негрешит кѣ де ла Baron пѣлѣ ла

Seneca скѣмѣрѣле нѣ фѣрѣ маи пѣдѣн însem-пѣтоаре. Инсѣршѣит în епохеле че зрѣмарѣ, инкѣнѣрѣле капрѣциоасе инмѣлѣрѣнѣ în tot кѣнѣл ачесте лѣкрѣрѣ де фантазѣе, че нѣ ераѣ стрѣм-торпите де ниѣи о леѣе, де ниѣи о рѣгѣлѣ; ни-нѣре челе маи де însemnat vom нѣми скрѣереа Satyricon а lui Petronie, care не зѣгрѣвешѣте viaga зѣнѣи сѣварѣт дѣн времѣле имперѣсѣлѣи, ии не care маи мѣлт titlă, decât sѣжетѣл не фаче а.л. прѣнѣшѣра ниѣре скрѣерѣле satirele.

Деци аѣтѣрѣ де satira în versuri ексаметре, пѣскочѣтѣ де Лѣвѣлие, Romanii авѣрѣ tot деаѣна о satiră мѣнѣсѣтѣ де рѣгѣлѣ ии пѣскѣтѣ ка ии чеѣлалѣтѣ în societatea romană. Nu trebuie dar сѣ тѣрѣдѣим vorba lui Quintilian: „Satira tota nostra est.“ Ел авеа дрѣнт а о зѣче, ии мѣл-дрѣа кѣ care о постешѣте, се vede кѣ о до-вѣндѣсѣтѣ кѣар дѣн аналеле литерѣре але Romei. Аколо се пѣтеа инкредѣнѣца кѣ satira s'аѣ пѣс-кѣт ии s'аѣ desvoltat în четатеа немѣрѣтоаре. Прекут ам вѣзѣт, еа трекут prin trei фѣе деosebite: маи инѣлѣс фѣ о мѣкѣ comedie по-пораѣтѣ; ла зрѣтѣ о скрѣере знде се амѣсте-каѣ tot фелѣс.л де сѣсесе маи мѣлт s'аѣ маи пѣдѣн глѣмеѣе; инсѣршѣит о поезѣе кѣ рѣгѣлѣи statopnice, кѣ форме мѣѣestpите, кѣ мѣрѣе индаторѣрѣи. Сѣсв ачѣастѣ дѣн зрѣтѣ инфѣлѣшѣаре еа трекут în литерѣтурѣле модерне, ниѣре care ам фѣ фѣрѣчѣиѣи де а нѣмера маѣи satirѣиѣи Ро-мѣнѣи. — S'авем вѣлѣт крѣдѣнѣдѣ! Непоѣи ин-ваѣтѣ lesne meseria стрѣбѣнѣлор ии поате кѣ кѣ времеа vom ии сѣ аѣзѣнѣем не аѣ nostri!

A. Odobesku.

КЪЛЪТОРІИ

○ примъларе ла въле дін Пиренеі.

I.

Iohan Paul Richter, зиче къ аморіа е... къ картофеле, се потѣ гѣти ін онт-спре-зече кінхрі, *Iohan Paul Richter*, е Неамц, prin xpmape тpeвѣе съ фі кѣпоскѣнд вине, ші кѣм се гѣтескѣ картофеле ші де кѣте соіспрі е аморіа... ла Немці. Еѣ каре'с Ромѣн, пѣ воіх kontesta Длѣі *Iohan Paul Richter*, кѣпонтинцеле ін ачeastъ матеріе, дар protestez, ін пѣтеле кълѣторілор, ін контра Длѣі *Edmond Texier*, каре аѣ asemsit релациіле де кълѣторіе къ картофеле поетѣлѣі Неамц.

„Varietѣіле species кълѣtoresчї, адаоѣе *D. Texier*, sїnt пенѣмерате. Маі інтѣйс авем не кълѣторіи, каре пѣ кълѣtoresкѣ, тспїштї simbriaшї а вре знїі minister; соіа ачesta де кълѣторї пѣ поате ешї дін черкѣл вѣѣтѣлѣі ін сокотеала кѣрѣа кълѣtoreshte, адекѣ се стрѣмѣтъ де ла зн зн лок пѣпѣ ла алѣл, пентрѣ ка съ не спѣіе ла зрїтѣ, къ Boemia се інвечїнеште спре nord къ Silesia, iar спре рѣзѣрїт къ Moravia ш. чл.—Дѣнѣ дѣншїі, вине кълѣторїа entssiast; ечesta шїі scoate пѣлѣрїа ла toate monumentele vestite, ла toate posїіііле nitoresчї, describe шї знеле шї алтеле къ пѣлѣлї anї маі înainte ін *Portofolio*:—Am вѣзѣт Pїнѣл, зн зрїаш! М'ам арѣнкат ін ценѣнкї не пѣмїнтѣл лѣі Карол чел Маре; Карол чел Маре, че пѣме! ш. чл.“

Мѣртспїсеск шї еѣ импрезѣ къ *D. Texier*, къ соіспріле ачesta де кълѣторї пѣ'с маі вѣнї декѣт картофеле лѣі *Iohan Richter*; дар че аѣ а фаче еї къ мѣспїторїа modest каре пентрѣ зн motif саѣ алѣл, шїі пѣрѣсеште къмїпѣл, шї стрѣвѣтѣнд плаіспрі депѣртате се фреакѣ пїнтр'о лѣме че пѣ е а са. Аної кѣнд ін

тъчереа понѣеї, ін лїніштеа сїнгспрїѣѣеї, ін minstere де реверіе, sѣвенїрѣл вине съ de-ntente' інтр'їнсѣл импресїіле фелїспїтелор о-вїекте поѣе че і-аѣ іsbit vederea, шї а deo-sevїтелор dїsposїііі prin каре sѣѣлетѣл сеѣ аѣ тpeкѣт; атѣнчї дакъ ачел modest мѣспїтор съ пѣне съ ле describe, ел пѣ фаче алта декѣт ase сѣпѣне ла пѣвїрїsїта аплекаре фїреаскѣ а омѣлѣї d'а маї vede шї а маї sїмѣї ачейа че аѣ вѣзѣт шї аѣ sїмѣїт ін кълѣторїа са. Чїне, ін адевѣр шїі describe кълѣторїа, ачела кълѣtoreshte де доѣт опї. Вїна атѣнчї пѣ е а лѣї, дакъ вре зн мѣспїтор саѣ вре о мѣспїтоаре кѣрїошї vor voi сѣ'л їnsocеаскѣ. Ел пѣ кїамѣ адевѣрат не пїменї, дар нїчї гонеште не чїнева; ш'аної ел е копїл вѣн, шї опї чїне л'ар їnsocїї н'аре съ се кѣїаскѣ, къчї ел н'аре сѣ'л ostentїаскѣ нїчї къ чїфре statistїche, нїчї къ рефлекїї шї observacїї istorїche саѣ археологїche, пентрѣ ка сѣ'шї dovedїаскѣ ерѣdїіа; мартопї іаѣ ла ачesta кїар не *D. Texier*, каре не-аѣ dat о аша пѣлѣкѣтѣ релацие а знѣї алергѣрї ін мїазѣт зї а Францїеї, кѣм шї не *D. Alexandri* импрезѣ къ каре ам сѣвѣрїшїт, фѣрѣ зн minst де oste-neаль, о кълѣторїе ла Тѣлѣза, ла Marsїліа, не Маре, не опї знде і-аѣ пѣлѣкѣт съ тѣ поарте. Кѣт пентрѣ вре о dѣзїнѣ саѣ доѣт де есклѣтѣ чїїшї entssiaste, зеѣ пѣ тѣ прїнд, къ пѣ vor скѣна дїн пїентѣл лѣї, къчї къ кѣт ва фї копїл вѣн, къ кѣт ва авеа о інімѣ sїмѣїтоаре, къ атѣт ва фї шї маї импресїонавїл.

Ін анѣл мѣнтспїреї 1855 medicїї Парїсѣлѣї desперѣнд де а тѣ пѣтѣ vїndeka де о крѣпченѣ воалѣ де пїент, де каре сѣѣереам де вре о шесе лѣнї, аѣ хотѣрѣт, къ еѣ пѣ маї авеам декѣт зн пѣлѣтѣн шї м'аѣ trїmes, знїї ла Пїренеї, адїї ін Цѣрmania. Алѣчереа фїнд лѣсатѣ ін воїа mea, еѣ ам dat префѣрїнѣа Пїренеїлор пентрѣ къ, ін Цѣрmania іні ера таре фрїкѣ къ'мї vor vorбї nemѣште. Шї зеѣ! н'а-

beam dopingъ съ маї азd pomenind ničí de keſtia Oriēntālī, ničí de protokoałele kop-federacijē, ničí de žnitatea Ćermaniej, ničí kīar de amorīa ſi kartoflele nemceſtī. — Ns ſtiš de ſigъr dakъ, kъnd am nъrues din Paris, eram kъ žnъa nъmaї saš kъ tođī plъ-mъnī, dar, nentъ onoarea fakъlъđī, trevšie съ mъrtъpisesk ačí, kъ m'am întops inkъ kъ viada, ſi sъtъšiesk ne opī čine s'ar afla în primejdia mea съ dea фъra ла Pirenej žnde de ſigъr are съ гъseaskъ o natъpъ inkъntъtoare.

Dъpъ o ałergare, era p'ačí съ zik dъpre žn ſвор de treї-spre-zече oare kъ дръmъa de фер prin mijłokъa veselıor ſi zimbitoarelor kъmnī ale Tъrenij ne kare, kъ drent kъvint, Французij ле-аš nъmit гpъđina Франциej, а-цізнїцї în Bordо.

Bordо, toatъ лъmea o ſtie, e žn opaſ mare ſi фъmos; dar kъ toatъ maїestatea portъaї seš semi черкълар, în kare mii de kartarъpī se inalде ka o пъđpъ; kъ toatъ фpъ-mъseca întinselor sale nieде žmъpите de ар-борї stъfoſi, sъđijї în фортъ de emikie, de žnde ле ſi vine nъmipea *Quinconces*; kъ toate keїpиле ſi monъmentele sale, Bordо mi-a пъpъt o tpistъ локъиндъ, nentъpъ čine nъ ар авеа кътева бъđї kъ Medok saš Шато-Марго съ въндъ, saš кътева колетъpī съ inkарче ne коръbї. Nъđї trevšie dekъt кътева oare, nentъpъ ka съ simđї monotonia vieđij žnđї opaſ фъpъ insъfleđipe ka Bordо, žnde nъї miſkare dekъt în Порт, žnde активitatea omъaї n'are dekъt žn mobil, žn цел: kъſtigъa. Bordelenčele kīar, че аš repstajia d'a фї čele maї фpъmoase, maї čingаше čemeї din toatъ Франция, nъ pot съ zik, kъ toate epaš slate; dar pot inkpedinđa, kъ ničí žna nъ авеа în kīnъa eї sъpissъ ſi veselīa че реалдъ фpъ-mъseca ſi ne kare nъmaї mъłdemipea sъfle-teaskъ ле đъ. În okij лор nъ пъsteaї četi алта, dekъt преокъпаđia колетъpїлор. Съ фїе оа-

pe kъ omъa nъmaї kъ žn plъmъn vede totъa slat? Ns, protestez. A! tpist e în adevъp, omъa болнав, ſingъp ſi în streinъtate; dar pele d'astea am sъferit o mie; dar neferi-čipea m'aš demepat toate sъvеđile čele maї otrъvite în sъfleťa meš, ſi kъ toate аčeste ea n'aš пъstъ съ mъ факъ ničí misantrop, ničí nedpent, ničí nesimđitor ла tot че e фpъmos, ſi čemeїa аš avst tot deažna simpatīle mele.

Abīa aї emit din Bordо ſi indatъ інtri în пъstеле mъłſtinoase nъmite *Landes*. Ačí opī inkotpo đī-aї întoapче okij, nъ vezī пълъ ла Dakъ, distanđie de 140 kilometre, dekъt o întindere фъpъ opizon de žn пъmint nepъpъ акoперit kъ mъſkīš ſi kъ апъ; локъиторї nъ potъ žmъa prin močipиле аčeste dekъt ne ni-čoroaңe. Pap întъneshї kъte o žmъpъ de локъиндъ, ſi ſ'aťnčї inima se strīңe vъzъnd miseria. Este adevъpat kъ гъвернъa dopind a fertīlisa аčeste пъste, în toate vpeмїле аš фъkъt sъđipї ſi аš indemnat ne svekълatorї съ kъmpere локъpї; am азit de предъpї d'o ięťinъtate nekrežstъ; de esemпъa, žn ektар de пъmint se vinde nentъpъ вр'o kъđiva франчї. Kъ o mъkъ statopnikъ, zikъ oamenij kare vъđđ departe, preste vpe o sъtъ de aнї, аčeste пъste аš съ фїе o гpъđинъ. O kred, dar de o kam datъ kъ toatъ ięťinъtatea предъpїлор, kъmpъpъторї nъ's mъłđї ла nъmer, poate nentъpъ kъ în čepere omъaї nъї плаче а vorbї kъ sъtele de aнї.

Ла Dakъ nъї алта de vъzst dekъt фънтъна: fenomen adevъpat pap ſi indestъa de kъpїos. Înkinsiemteđї інtr'ъn лок de tot mes žn isвор ларг ſi imъelъſъrat de o апъ ферbinte, ne kare локъиторї аš strъnsо інtr'ъn basen фoap-te mare. Basenъa e impresъpat de zid kъ зеbrеле de фер ſi акoперit d'азъpra kъ o болъ tot de zid. Dintr'insъa o mъłđime de đeви daš apeї o skъpsoape афapъ; алъpъea kъ basenъa čel mare se афъ алъa maї mik

și descurerit unde vină toate femeile deși
spală rufele. La o distanță oare care nu
vezi decât un fum gros că se înalță ca un poșt
la cherșiri; și se pare că focul arde în vre
o parte a orașului; apoi când te-ai apropiat
de fântână și vezi apa isvorând în clocote
fără ca focul să fie undeva, mirarea și se
îndoiesc.

(va urma)

AMINTIRI. *

(urmare)

III.

Dar anii trecuți... vine vremea ca copilul
cel vesel și slobod ca o căprioară să leasă
câștigul cu flori, povestile nesfârșite, căi-
băl și șeztoarele satului, și să între în
viața kinșilor prin cartea de învâțături...
Nu este Româna din acele neamuri ferice,
ce aș hrana minții la așa prințesească;
măte veacuri ș-aș primălat el cortul de ne
mesuri ne dealuri, de ne dealuri ne alte dea-
luri călânduși pământul strămoșesc... acum
încă e priveag ne lumea înțelegătoare, și
trebuie în neagra străinătate să-și agoniseas-
că pătere, pentru a mărturisii și sfârșii pa-
tria mălă izbită, dar mălă păcăjită, patria
asta ce se clatină ca o lăntre vșoară în toate
părțile, și se întoarce când la anș, când
la rășari, când la miază zi, când la miază
noapte, ca frunza vărtejită de furtună toam-
nei... departe trebuie să căștăie inimă și pă-
nea săfletească, ce săștăie în zălele nedrept-
ăților și înfrățesează zălele sărine...
căci pănea săfletească și inima sînt un pod
scăzut și rar a pământului român, ist bogat
de poduri... într-o zi, copilul care îl că-
ștăie căconăș, și se va căiea mai țerzi,

Neamul, Francez și mai în zămă bonjrist,
copilul crescut în hazar, în bămbac și în
toate dragostele mamei trece într-o carță...
carța se mișcă... se tot mișcă... merce și
tot merce peste noșă țeri și noșă hotare...
icoană tristă a vieții politice a bietelor țeri...
Dar lumea are sfârșit... carța s'aș oprit...
unde?... se prezente copilul între fețe ce nu
aș mai zăst, asde o limbă ce nu o știe!..
Inimăora și se sfârșie... măte zăle lănuți
gândul și soară a kasă... dar kasă.. călătoria,
oamenii și lăcrășile noșă se amestecă în în-
kinșirea sa, viața lui ie alt cărs, trecătul se
șterce... și de Român și rășne pămai o skîn-
teie în fândul inimii, o skînteie ascensă, fă-
gară, învâșuită, neînțeleasă de bietul copil,
acea skînteie ce se prifăce într-un ceas, în
focul mare și lăminos a României!..

Ferice de aceia ce nu aș părăsit pragul
prințescul căt de mic căt de mare... ei nu
aș simțit dărearea de a fi măști, dărearea de
a vîdea căm se șterce înțel plășșul dis-
părțirei, și apoi cătinelă cătinelă toate amin-
tirile copilăriei lor... Ei nu aș simțit dăre-
re și mai mare căm să dăce și limba, de
te învâșșă căvîntul: Țeară, și nu' pod săș-
ne decât ne limbă străină!.. Dar dorul, do-
rul al doilea săflet ce aș dat Dămezeș Ro-
mâniului, pentru a rășulăti că dăreare răle-
le ce căntăiesc și are a căntăi ne pământ-
ul românesc. dorul pămai nu se șterce!..
Văzștam în străinătate Românii zătați de
pămăle lor și de limba leagăniului lor, ră-
șărind la așșă zăși sășnet român, ca călă
de soș ce necează la așșă trămbășei! Țăra
e prinsă... dar oki învie... trășă trășă...
și inima se bate că izdeală!.. așșitșiam, ne-
știștor de gândul lor șășerșnd doine, sor-
șând miroasale ce vînea ne arîșele vîșșăși
despre țeri, și zășșășșă că jeale în pop-
șile șteșșășă la căleă cea chească ne că-

* Bezi . 13 și 14.

pe strâmoinii xpta imbratza чел mare, mare
 ши laminat ка зп soare... Феричици ачеиа
 care нэ ащ птердат дин оки прага kasei... ащ
 kreskoti in sbratvile soarelei, in toate vol-
 nicia kmnitor inlorite, in dismerdvile
 limbei ши in toate bakvile kopilazi... Sint
 care arxurk pietre aszura челор kreskoti de
 strini ши inpre strini... Ва veni ши cidre-
 kata ачеиа... ши се ва фаче parte dreantv-
 tator; ши се ва дине in seamv челор че ащ
 fost mvenici din prncie дакв ащ прtat de-
 parte nsmele de Romn... дакв нэ ащ izvit
 Romnia ка neadii!.. ши оки лор s'ащ am-
 plat de лакрми, кнд ащ възт zarea депар-
 татв а дуреи... ши inima лор ащ plns, кнд
 dzv an ши iar an, ащ knoskoti in snetele
 de ne dealvri doimete janiче че шiera o-
 dinicarb; ши sfoletv лор s'ащ amrit de
 amrvicvnea tator... ши тоди strinii нэ ле
 sint plvkti.

Bine ши frmos este in strintate, poroa-
 de imbrkate ши voioase, шкоале ши tprvri
 mndre, podoaе, mrvri, steavri ши oaste
 fdrzv, леци ши cidrektori vni, viaцv ши
 minkare... dar Romnii нэ s'ащ ршинат de
 деара лор, ши ащ izvito ши in sbrvicia ши in
 golivvnea ei.

(ва xpta)

A. R.

Poesie

Skvletv.

Не о noante neavr, inrvn kmn demert,
 Пэн възтвр кларе, трече зп skvlet;
 Не frntea'i osoav о короав поартв,
 Ши де фер зп sventv in mvna sa moартв.
 Нэ маи kреште iarv не vnde-a tpekt,
 Нэ маи s'ащд kvtari: tot e trist ши mat!
 Ast demert не dvasv kiar in insvmmvntv:
 Ши, dorind sv skape, ка гндвз s'avintv;
 Вдтарв imvnce кз sventv de фер;
 Фвг, фвг imvrevv ши in хаос merv;

Квт merv маи denapte ши квт фвг маи tape,
 Atvt c'ntnepik ши demert маи mare.
 „Destv! destv, Doamne!“ stvrv desnepat;
 Iar Domn'i pesvnde: „Merv! merv ne'ncetat!
 „Dnde tv vei merve, zi sv нэ се vazv;
 „Imrevvsv'v totv in ченшв kавv;
 „Aer ши pesvnet tv sv n'ntvmeshi;
 „Чи nsvai in хаос sv tot рвтчешт.
 „Pentv laminare фvkvv omenirea;
 „Iar in лок voit-ai sv kv рвтчире.
 „Не поевт sv kvnte ещ i-am invdat;
 „Tv, ревел in контра'мт, i'ai перsekstat.
 „Am svdit p'mintv кз флорі variate,
 „Ka sv se'nvvne frvngvte krate;
 „Iar tv desfrvnarea ai impodovt,
 „Tot че а fost novlv tv ai vevtezit.
 „Drentv m'adevrvv am vrv sv domneavk;
 „Рвзв ши mivvsvna ai фvkt sv kreskv.
 „Паче ши'фрвдире am нss inpre voi;
 „Iar tv inventat-ai sv ши pesvois.
 „Ai voit sv vт sventv'v mvne а svvne,
 „Ши insvntv in лок'мт vsvai а te nsv.
 „Авль кв зп svrvр este Dmavezv;
 „Кв нэ се invmmt dekv че voit ещ;
 „Авль кв vsterea kade prin vstere,
 „Ши кв vevtv svrv in mvne нэ mvere.
 „Dentv omenivv tv ai vsvit:
 „Intrv 'n invnepik, фvж nesokotit!“
 Ши skvletv фвге, фвге tot маи iste;
 Kvntv дин чер it stvrv: „Dv-te! dv-te! dv-te!“

Г. Кредианс.

ANUNTIARE.

„STEOA DONRII“ Журнал политик, литератур ши коммерциал св редакция Длг М. Корвлничевщ, ва еши дела 1 Октомврие, де треи ори не sentvmvntv: Марца, Joia ши Svmbvta. Денешеле телеграфиче се vor imvrvvshi prin vavetine estraordinare. — Прецв не треи лvнi este jsvm-tate галвнщ in Iash, ear in provinvie франко 25 lei. — Abonamentv in Iash се фаче ла Типография Франчесо-Ромвв. Пвкврарі N. 36. — In vinvsvri ла komisioneri; in Bakvrevvshi ла librevv Г. Ioanidi.

MANOIL.

(зрмаре)

Мъrioapa, prostizatz!.. Zoe, нъ ва съ мъ рекъноаскъ!.. Ох!.. дар лъмеа аста есте зп iad!.. Плекайъ не jos în mijлокъл понций, фъръ съ штиѣ знде мъ дѣк пичоареле... нъ маѣ штиѣ че фак ши че гъндеск!.. дар дакъ чинева ар фѣ skpis къцетърле меле; ар фѣ фъкът съ сѣнцере inima че ар фѣ четит... ера фриг; еѣ ѣнсъ, нъ simциам нимик...

Кънд мъ treziѣ ерам афаръ де вариеръ, în mijлокъл къмпълъ... ерам ostenit... шеzxѣ ла рѣдъчина знѣ теѣ де лънгъ шосеа. Аколо азѣиъ зрлетъ знѣ лъп, нъ departe. În dsprepea ме simциам о ферицире де а фѣ сѣшмет де фиара астъ selvaticъ... астѣелѣ о ашлетам къ бѣкѣрие... кънд, sgomotъ а доѣ армасарѣ че тѣра penede о sanie, мъ фъкъ съ întorк каплъ. Ера лъпъ. Saniea се опри înaintea mea.

— Manoile! Manoile! мъ кѣмъ зп глас де фемеѣе.

Ера Фроса.

Мъ рѣдикайъ ши мъ дъсеѣх кѣтръ sanie.

— Че фаѣ аколо, ла оара аста?

— Аштент съ вѣ лъпѣ... dobitoачеле астеа sermanеле зрлъ де фоаме... воѣх съ ле прокър о чѣпъ delicatz.

— În адевѣр... о Dъmnezeѣле! sѣntem нѣрдъци! ѣ азд зрлънд... Manoile, зркѣте ѣсте în sanie...

— Eatъ'ѣ винѣ къ кърдъл!.. stirѣ vezetexл. зркѣте, Domнъле, къ еѣ плек... ам фемеѣе ши коуѣ, ши п'ам гъст съ'ми рѣшъѣе оаселе айче!..

— Мерци! ѣ stirгаѣ еѣ

Bezetexл întoарсе saniea penede съ плече. Фроса се рѣдикъ în пичоаре, ши се лъсъ съ кадъ din sanie în pinsoаре: каѣ събра ка вѣн-

тъл supе орам. Еѣ алергаѣх съ рѣдик фемеѣа че маѣ воаа съ тоаръ къ mine, deкѣт съ мъ ласе în прادا лъпѣлор.

— Чеѣа че фаѣ, Фроса, este о певъние.

— Тъ ме-аѣ скъпат вѣаца, ши еѣ sѣnt да-тоаре съ скъп не а та, nentръ ка съ fim кѣит.

— Че фел поѣ съ'ми о скъпѣ, кънд нъ вѣѣ пѣтеа съ'ми даѣ ниѣ зп ажтор? din контра, ши тѣ ештѣ сънъсъ перѣколълѣ.

— Ба нъ; фиаръле астеа кънд пѣ-ор ведеа доѣ, с'ар supѣмънта ши ар фъци.

Лъпѣ венѣаѣ алергънд supе поѣ.

— Dъmnezeѣле! iatz'ѣ кѣм винѣ де penede!.. ор съ не сѣшмет!.. Зѣкънд ворбеле астеа се лини де mine, ши стрѣнгъндъмъ în браде: а-пърете, Manoile!..

— Дар кѣм съ мъ аупр? п'ам чеа маѣ мѣкъ артъ; чеѣа че пот съ фак, este ка съ ле ѣес înainte еѣ... кѣм нъ sѣntѣ мълѣ, къ mine с'ар събра, ши тѣ вѣѣ скъпа...

— Фроса!.. о ideѣе... мъне servitorѣ тѣ ор съ вѣ съ не кѣлеаръ оаселе... Лъмеа о съ зѣкъ къ поѣ не-ам ѣзѣит, ши къ întълнѣреа noastrъ аѣ fost кѣлпавѣлъ... Фроса, аста este о не-порочѣре де каре нъ те маѣ поѣ аупра... Фроса! лъпѣ sѣnt ѣнкъ departe... înainte де а мѣри, ласемъ съ гъст зп minst де ферицире!.. съ рѣсъфлъ съфлареа та чеа дълче... Фиѣмеа, Фроса!.. ши вѣаца noastrъ съ своаре întр'о лънгъ стрѣтаре де amorѣх ши де волюнтате!..

— Manoile, nentръ че вреѣ съ те despre-цешетѣ? ниѣ одатъ, ниѣ одатъ!.. оѣх мѣри къратъ кѣм ам маѣ трѣит: ѣатъ сѣнѣра ферицире че воѣх съ гъст înainte де а мѣри... дар привеште... винѣ!..

Фроса, tremърънд де снаѣмъ ши де фриг, се стрѣнѣе лънгъ mine ка о флоаре че се тѣпѣлъ în ѣарвѣ.

Лъпѣ ажнр... дар în лок съ се арънче а-съпра noastrъ, не привескъ ши трекъ penede supѣриошѣ.

Ni-am fost fâcât de spaimă singuri.

Феарме ачеле, ера ниште кѣнѣ инѣрзиеаѣ не апроане ла зп кадаврѣ де кал, знде силѣи де а лѣса локѣл знеѣ потаѣе де лѣи, алергаѣ спериошѣ.

Ла поштатеа аста неаштентатѣ, Фроса сѣлтѣ де бѣкѣрие, ши арѣкѣндѣссе ѣн браде ле меле:

— Акѣм о сѣрѣтаре де сорѣ! ѣми зисѣ еа.

Бѣзеле меле инѣлѣнѣрѣ пе але сале фраѣе де ши профѣмате... ѣнзѣн требѣи сѣ мор де пѣлѣере!..

— Акѣм сѣ мерѣем, Manoile...

— Сѣ мерѣем

Плекарѣм кѣтрѣ ораш. Дар нѣ фѣкѣрѣм ѣнѣѣзѣѣ де нашѣ, ши Фроса ѣми зисѣ:

— Manoile! еѣ нѣ'ми маѣ симт ниѣоареле, нѣ маѣ пот мерѣе.

— Че? еши дескѣлѣ? о инѣребаѣс еѣ зѣтѣндѣмѣ ла ниѣоареле еѣ.

— Кѣнд ам сѣрѣт дѣн санѣе, мѣ-ам нѣердѣт пѣнтѣѣи ши мѣнтеле... Дар че сѣ фѣк, Manoile? еѣ оѣс сѣ мор де фѣрѣ!.. оѣс сѣ'ми нѣерд ниѣоареле!

— Требѣѣе сѣ те ѣаѣ ѣн браде.

Еа прѣми бѣкѣроасѣ.

О лѣаѣс ѣн браде, ши ѣн ѣнѣлѣѣс ниѣоареле ѣн мѣнтеле меа. Мѣниле сале рѣѣи ка гѣаѣа де ѣнкѣлѣзѣам сѣѣ бѣзеле меле.

Дѣпѣ кѣтева мѣнѣсте:

— Кѣм аѣ венѣт дѣпѣ мѣне о инѣребаѣс еѣ?

— Кѣнд аѣ еши дѣн вал, аеаѣ фѣгѣра знѣѣ ом че мерѣе сѣ се зѣѣдѣ: мѣ-ера теамѣ сѣ нѣ фѣѣи вре о неѣзѣне... те-ам зрѣмат кѣ санѣеа ѣнѣет пѣлѣ ла локѣл знде аѣ стат. Тре-бѣѣе сѣ мѣртѣрѣшѣнѣ, Manoile кѣ еши копѣл де тот!.. дакѣ'ѣи ерам сорѣ, те-аши фѣ корѣк-тат... дар нѣ синт де кѣт о амѣкѣ, ши нѣ пот декѣт сѣ фѣѣ ѣнзѣлѣентѣ ла тоате неѣзѣниле че'ѣи трекѣ прѣн гѣнд.

— Еши зп ѣнѣер, Фросо!.. Ах! пѣнѣтрѣ че тоате фѣмеѣле нѣ синѣѣ ама?

— Вреѣ сѣ фѣѣи алѣзѣе ла Мѣрѣоара?

— Ъѣ-ам зисо: нѣмеле ачеста е морѣ пѣн-трѣ мѣне.

— Апоѣ дар, де ѣне ворѣешѣ?...

— Сѣ ворѣѣм алѣтеле, Фросо!.. лѣзѣмѣ сѣ те адмѣр де деѣотамѣнтѣм че аѣ арѣтат астѣ поанте... еши фѣмеѣе рѣрѣ... зшоарѣ, неѣзѣна-ѣкѣ... ѣартѣ дакѣ'ѣи ворѣеск астѣел: дар зп карѣктер...

Нѣ анѣкаѣс сѣ'ми ѣспрѣвѣск ворѣа, ши ѣн-ѣлѣнѣрѣм санѣеа Фросѣи ѣнорѣкѣндѣссе сѣ не каѣте. Вѣзетѣл пѣлѣ ла барѣерѣ дѣсе зборѣл кѣлор, фѣрѣ сѣ шѣе кѣ стѣлѣна са а сѣрѣт ѣос; дар кѣнд а стат ши а вѣзѣт кѣ еа лѣп-сеште, а крѣзѣт кѣ а пѣрдѣто, ши авѣнд теа-мѣ, с'а ѣнѣтѣрѣс с'о каѣте.

Санѣеа се опрѣ; не зркарѣм ѣн еа ши ѣн-трѣрѣм ѣн Бѣкѣрѣшѣи.

29. Iansarie.

Ъѣи с'о фѣи зрѣт кѣ скрѣсорѣле меле! дар че веѣ? аста е синѣра меа мѣнѣгѣере.

Дар шѣиѣ тѣ, ѣзѣѣте? ѣнкѣ о ѣлѣзѣе пѣрдѣтѣ де ла мѣне; ши ачеста ера чеа маѣ дѣн зр-мѣ карѣ'ми рѣмѣсѣе! Zoe, с'а пѣрдѣт!..

30. Iansarie.

Астѣ датѣ, хотѣрѣеа че ам лѣат ва фѣи не-стрѣмѣстѣбилѣ. Пѣсте кѣтева зѣле, нѣ воѣс маѣ фѣи не лѣме. Пѣлѣ атѣнѣе ѣнѣсѣ ам сѣ'ми скот дѣн капете... ам сѣ'ми ѣнѣокмѣск зп поѣ харѣм дѣн че ле дѣн тѣи фѣѣе але лѣи Пѣфос. Рѣѣина лор ва фѣи Мѣрѣоара.

Ерѣ ам ѣзѣкат кѣрдѣи: ам кѣшѣѣрат доѣѣ мѣи гѣлѣѣни.

Астѣ дѣмѣнеаѣѣ ера вѣлѣѣс, саѣ кѣм зѣк Молдовѣниѣ, ѣармарок ѣн салонѣл меѣ.

Тоате матроне ле вѣтрѣне дѣн Бѣкѣрѣшѣи се афлаѣ аѣе.

— ѣне'ми кѣноаште не зпа Мѣрѣоара? ѣн-трѣбаѣс тѣрѣма аста де баѣе.

Toate'mi рѣспонсеръ къ нѣмеле ачеста ле este кѣноскт.

Чисдат!.. че'ми спѣсе Фроста?.. че интерес ар авеа s'о каломниеze?..

Че фелиѣ este ea? нѣ интребъ зна дин бабе.

Ин кѣтева трѣсърі иі фѣкѣиз портретѣл ми биографияе еі.

Штиі чине вреі съ зичі... невірѣита! зрмѣ ea, индрентнѣсе кѣтръ челелалте фемеі, каре инчепъръ а рѣде. „Lasete ne mine!“

1. Феврѣаріе.

Челе дин тѣ змѣре але сереі, копереаѣ капиталала ма ведереа кѣлторілор интѣрзиеаці.

Бѣкзрештіі сінт воіоші серіле карневалѣлѣ. Ера о zi de дѣминікъ: миі де сѣніі, трасе де кѣте доі каі фѣгѣторі, миі копериціі де пѣнзе албе, пѣтѣрї миі клоподеі, лѣнекаѣ ка ніште змѣре згомотоасе не подѣл тогосоаеі, де ічі пѣнѣ коло, инкѣркате де tot фелѣл де оамені, де toate вѣрстеле миі де toate кондицііле, инвѣліціі ин tot фелѣл де блане богате миі кѣлѣроасе.

Стрїгѣтѣл vezeteілор, amestekat кѣ цинетеле зпор фемеі, че даѣ, де кѣте орї о sanie ера апроане съ се спрѣвеаскѣ де алта, кѣ рїсѣл челор непѣзѣторі, миі кѣ згомотѣл миілор де клоподеі форма зп згомот mare миі копѣз, каре семѣна о мѣзїкѣ бизарѣ че пѣнеа ин мишкаре дѣнѣзиторїі ачешті фантастичі.

Де prisos а'ціі маі спѣне кѣ нѣ amestekasem кѣ ачешті неѣзні: Saniea mea ера инкѣркатѣ де кѣдїва оамені, іар еѣ мѣнам доі каі миі маі неѣзні декѣт ноі.

Нѣ аѣ рѣмас о сінгѣрѣ sanie не каре съ n'о фї атинс ин треакѣл постѣр; не мѣлте ле-ам рѣстѣрнат, не мѣлте ле-ам сѣрѣмат. О sanie треѣ рѣнеде ка сѣѣеата не лѣнгѣ ноі: Ера Zoe, кѣ о дамѣ ин sania ценералѣлѣ рѣс.

— Zoe, ин saniea омѣлѣ ачелѣл!.. ах! нѣ, нѣ иншел: нѣ се poate.

Воіѣ кѣ орї че предѣ съ аѣнг saniea ка съ нѣ информез маі bine.

Даѣ вїчїѣ каллор миі арѣнк хѣдѣрїле дин мѣлѣ. Доѣ сеѣеці арѣнкате tot de оdatѣ нѣ ар фї сѣзрат кѣ маі mare рѣнецізне. Аѣнѣем saniea ин каре ера Zoe: нѣ нѣ иншеласем... Zoe, вѣзѣнд каіі меі лїбері, инделесе poate, кѣ ачеста ера ефѣктѣл сѣпѣрѣрїі меле; нѣ штїѣ, дар зкоасе зп цїнет че гѣсі ехо ин ініма mea.

Ноі треѣзѣрѣм ка фѣлѣрѣл, миі пѣлѣ ла варїерѣ рѣстѣрнарѣм маі мѣлте алте сѣніі.

Дар змѣра се indesise; прїмѣлѣторїі инчепѣсе а се рѣтраѣе.

Не інтоарсерѣм дар акасѣ, съ прїмїм граціоаселе нішѣе че треѣвїа съ vie.

— Нѣ маі este іndoіалѣ, ziseіѣ; Zoe е пердѣстѣ!..

Авїа интрарѣм ин касѣ, миі лакеїл імі анонѣдѣ sosipea знеі фїіче а Вїнерїі.

Zisiѣ съ интре.

— Кѣм те кіамѣ дѣрѣлїцѣ? о интреваїѣ.

— Дїа че тѣрѣмѣрї вїі, неїкѣлїцѣ? імі рѣспонсе ea. Аолїо! зна este Златка Евреїка, де ла мѣнте пѣнѣ ла Дѣнѣре, ин деара Ромѣнеаскѣ.

Ера о фемеїе фѣрѣмоасѣ; авеа о talie елегантѣ миі о фїгѣрѣ espresivѣ, кѣ трѣсърї фѣарте повїле миі пропорціонате; дар алвїтѣ ка зп пѣрете.

Дѣнѣ ачѣаста венї зна, инкѣ копїлѣ, инкѣ повїсѣ: timidѣ миі спѣрїоасѣ ка о пѣсерїкѣ прїнсѣ ин лац. Еа плека окїі миі пѣреа кѣ рошеште де meseriea че знелтеа. Ачѣаста венї інсоцітѣ де мѣмѣса. О мѣмѣ че'ші адѣче копїла, съ о сакрїфіче не алтарїл вїчїлѣл! о мѣмѣ!.. мѣна еї а netezit косїдеде sale миі ле-а інподобїт де флорї, ка съ плакѣ, миі мѣна ачѣстеї мѣме п'а трѣмѣрат!.. гѣра еї і-а dїktat, poate кіар фѣрѣ воїа ачѣстеї сермане креатѣрї, локѣл знде треѣвїе съ се prostitze, миі ачѣастѣ гѣрѣ

пропещъ инкъ паметле дълче де фйкъ!.. ши toate
aceste pentru pacinъ пъне!..

Уша се deskide? toatъ adnaprea бѣте'н палме.

— Nevirsita! nevirsita!.. strigarъ тодї къ
o vie плъчере.

Ера Мъріоара.

Bederea ачеста їмї фѣкъ o impresie къ-
pioasъ. Okii ми се змплъръ де лакрѣмї.

— Чине'ї стъпнъл касеї? тѣ їнтребъ еа.

— Eatъ'л, љ ръспънсе знъл; Manoil...

— Manoil? zise Мъріоара гъндїтаре.

— Че аї, nevirsito? че аї ръмас не гъндърї?

Nimik... o sзvenire... am къnoskът, sїnt дої
анї, зн Manoil...

— Bede? їнтребъ еа не зп жне.

— Bede її ръспънсе ачеста.

— Lovemte коле! їмї zise Мъріоара, in-
tinzindъ'мї мъна.

— Че аї їнтреbat de вѣд?

— Нъ їнцилеци лимбацїл nostrъ?... аї банї?
їатъ че ам їнтреbat. Dar їатъ Креаца, Desnin-
ка, fata къкоanei!.. Еї, sчена се deskide фрѣ-
mos... їnainte! Сѣ трѣаскъ Seltанъл!.. Аскъл-
тѣ, дрѣгъдѣ, їмї zise еа пъндъ'мї брацъл їн
прежъръл гътълї, ештї ал меѣ, ши те їаѣ... dar
спъне'мї, знде дяволъл аї askъns пън' акъм
окїморїї чеї дрѣгълашї, де нъ ї-ам вѣзѣт не а-
їчї?... Ештї фрѣmos, Manoїлъл меѣ... ах! кѣт
ам сѣ те ївѣск!..

— De тъне їnainte.

— De тъне? нъ воїз... din astъ сарѣ... Ох!
нъ воїз сѣфери сѣ те вѣд ла пїчїоареле алїїа..

— Am dat парола... копїла asta каре o
vezї...

— А! копїлїца asta че цїне окїї їн jos ка
o mireasъ дела Плоїештї!.. чїне ештї тѣ, ка-
ре вїї сѣ'мї рънештї amantъл?... Чїне те-а a-
dъs аїче?

— Тачї, Мъріоаро... te rog.

— Este тїмнъл ка сѣ мерѣем ла клѣб, zї-
se знъл дїн копвївї.

Плѣкъл! strigarъ тодї.

Лакеїї adъserъ o колекцїе де мъштї ши do-
mine; фїекаре їмї аїесе kostїзмъл, ши їн чїнчї
minste ам фост rata.

— Че фачї? їнтребаїз не фетїца чеа timidъ
че o adъsesъ мъмъса, ши каре sta ла o parte
фъръ сѣ се mїште.

— Воїз сѣ'дї ворѣск, їмї zїсъ еа, dar
нъ аїчї.

— Сѣ'мї ворѣештї? vino їн salon.

Еа тѣ зршѣ. Аколо, се арѣнкѣ ла пїчїоа-
реле меле, ши лъндъ'мї мънїле ле їнкъркѣ
де сѣртърї.

— Скапъшъ, скапъшъ! їмї zise еа пълъп-
гънд; ештї бън ши повїл... тѣ веї їнцъмеле,
ши фїе'дї мїлъ де mine...

— Че este? спъне...

— Ох! Domнъле... фемеїа asta че м'а a-
dъs аїче este мъмъ mea... фемеїа asta че ва
сѣ тѣ неардъ este мъмъ mea. Еа аре зп a-
mant каре'ї чере банї; нъ este nimik каре
сѣ нъ факъ pentръ дънсъл; прецъл къ каре еа
вра сѣ'мї вѣндъ чїнstea, este їн фолосъл o-
мълї ачелзїа... Am venit фъръ воїа mea...
Sїnt кътева zїле, еа їмї пропъсе сѣ тѣ'дък
ла зп боїер; еѣ м'ам їмупотївїт, м'ам рѣгат,
ам пълънс; dar їнзъдар... апої ї-ам спъс къ
оїз сѣ фѣг їн лъме... атънчї еа сѣрї аспїра
mea ка o фїаръ, ши'мї фѣкъ трънъл вълът де
бътї... Ѓнсъ нъ їсѣвї а тѣ неарде. Astъzї їар
їмї пропъсе. Атънчї їмї ziseїз, м'оїз дъче,
поате къ омъл кързїа тѣ vїнде ва фї маї къ
їнїмъ декът мъмъ mea... поате къ їн фъндъл
їнїмеї лѣї ва фї маї ръмас їнкъ o лакрїмъ
де копътїмїре... поате'ї ва фї мїлъ де mine
ши мї-а скъна чїнstea, ши тѣ ва смълде дїн
гїареле ачестеї мъме крѣде!.. o Dъмнезеѣле!
аша'ї къ нъ м'ам їншелат?..

(ва зрта)